

Pariëtaal-Cel-Antistoffen en Intrinsic-Factor-Antistoffen: Een CMI-validatie van huidig beschikbare testen

CMI
College van Medisch Immunologen

Detectietesten voor intrinsic factor antistoffen (IFA) en pariëtaal cel antistoffen (APCA)

Serum

Toepassingsgebied:
Autoimmuun gastritis en Pernicieuze anemie

VALIDATIERAPPORT CMI

Datum goedkeuring CMI: 01-03-2018

- Dr. R.J. Kroesen, Laboratorium voor Klinische Medische Immunologie, UMCG
- Mr. J. Korteweg, Laboratorium voor Klinische Medische Immunologie, Monash MC
- Dr. H. de Groot, Laboratorium voor Klinische Medische Immunologie, Universitair Medisch Centrum Groningen
- Mrs. Dr. J. Gervais, Laboratorium voor Klinische Medische Immunologie, Catharina Ziekenhuis Eindhoven
- Mrs. Dr. L.E. Bakker-Jongen, Laboratorium voor Klinische Medische Immunologie, Arnhemse Hogeschool

Bart-Jan Kroesen: b.j.kroesen@umcg.nl

Laboratory Medicine, UMCG, The Netherlands

- achtergronden bij (autoimmuun) gastritis / pernicieuze anemie
- validatie ELIA APCA en IFA test en vergelijking van deze test met de huidig beschikbare testen

Description of 'Addison's anaemia' in a lecture given to the South London Medical Society in 1849:

the countenance gets pale, the lips, gums, and tongue seem bloodless... the disease... resists all remedial efforts and sooner or later terminates fatally...

"This fatal anemia follows a degenerative disease of the stomach reducing the amount of gastric juice so far that the assimilation of food is rendered wholly inadequate to the wants of the body."

Introduktion van de naam Pernicieuze Anemie

1849   1860   1872   1926   1932   1960 / 1962

T. Addison

A. Flint

A. Biermer

G. Minot & W. Murphy

W. Castle

M. Schwartz
&
J. Irvine

Treatment of Pernicious Anemia by a Special Diet^a

Journal of the American Medical Association 87:470-476, 1926.

George R. Minot and William P. Murphy

The Medical Clinic of Peter Bent Brigham Hospital, Boston, Massachusetts and The Medical Service of the Collis P. Huntington Memorial Hospital, Harvard University, Cambridge, Massachusetts

The special diet [32] was made as palatable as possible and for each day was practically as follows:

1. From 120 to 240 gm and even sometimes more, of cooked calf's or beef liver. An equal quantity of lamb's kidneys was substituted occasionally.

J. Iowa State Med. Soc. 11:50, 1921.
32. Details concerning this diet with sample menus are given in a paper to be published soon in the Boston Medical and Surgical Journal.

33. These changes in the blood and numerous

1849   1860   1872   1926   1932   1960 / 1962

T. Addison

A. Flint

A. Biermer

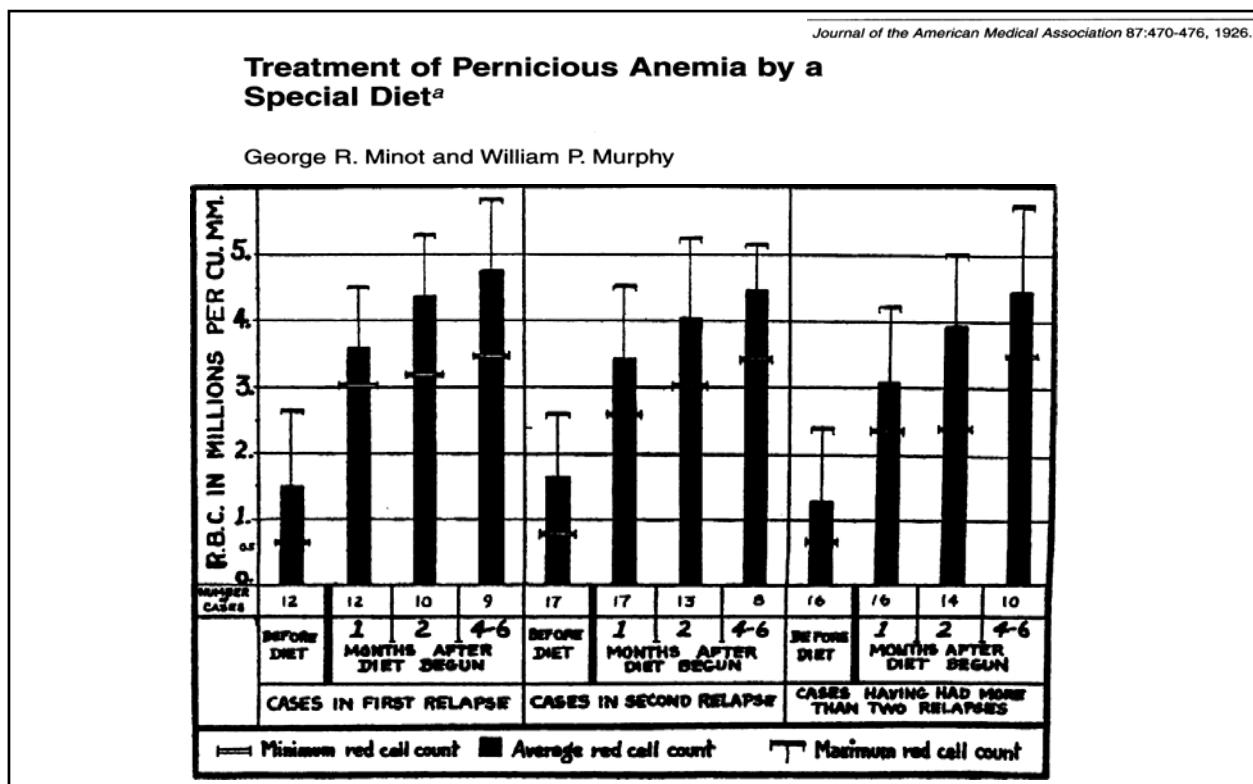

G. Minot & W. Murphy

W. Castle

M. Schwartz
&
J. Irvine

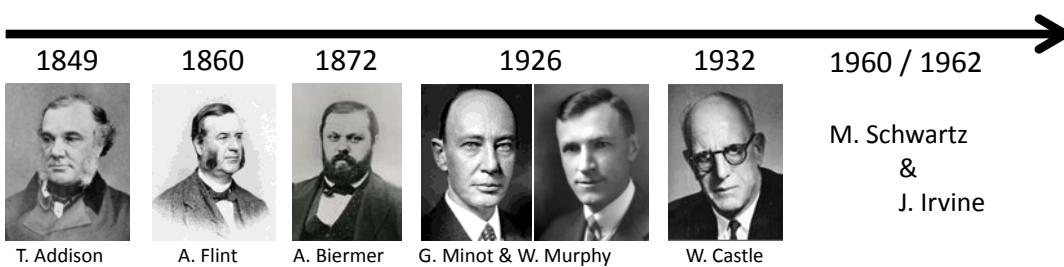
1. CASTLE, W. B., and LOCKE, E. A.: Observations on the etiological relationship of achylia gastrica to pernicious anemia, Jr. Clin. Investigation, 1928, vi, 2.

N Engl J Med 1932; 207:55-59

THE NATURE OF THE EXTRINSIC FACTOR OF THE DEFICIENCY STATE IN PERNICIOUS ANEMIA AND IN RELATED MACROCYTIC ANEMIAS*

Activation of Yeast Derivatives With Normal Human Gastric Juice

BY MAURICE B. STRAUSS, M.D.† AND WILLIAM B. CASTLE, M.D.†

454 AUG. 18, 1962
BRITISH MEDICAL JOURNAL

DECEMBER 10, 1960 THE LANCET 1263

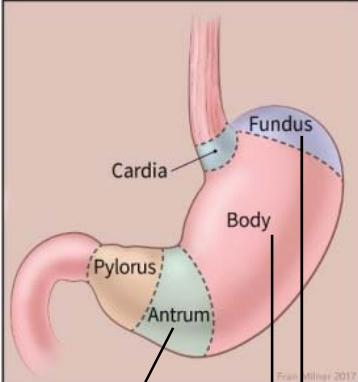
INTRINSIC FACTOR ANTIBODY IN SERUM FROM PATIENTS WITH PERNICIOUS ANÆMIA

MICHAEL SCHWARTZ
M.D. Copenhagen

MEDICAL DEPARTMENT B AND CENTRAL LABORATORY,
BISPEBJERG HOSPITAL, COPENHAGEN, DENMARK *

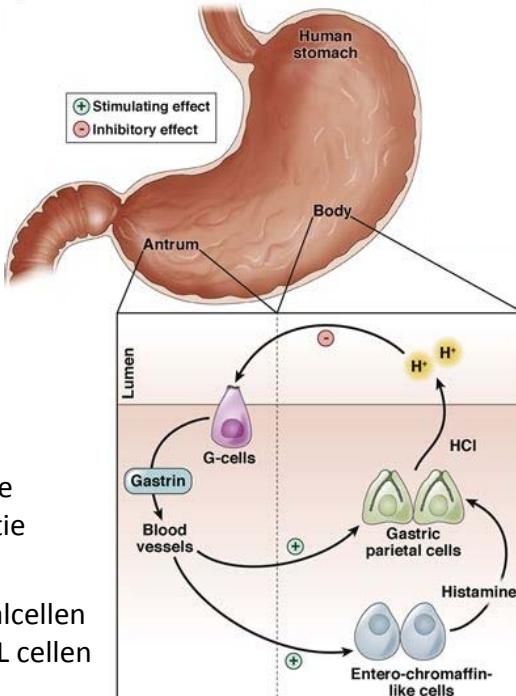
W. J. IRVINE, M.B., M.R.C.P.Ed.
S. H. DAVIES, M.B., Ph.C., M.R.C.P.Ed.
I. W. DELAMORE, M.B., M.R.C.P.Ed.
A. WYNN WILLIAMS, M.D., Ph.D., D.C.P.
Departments of Therapeutics, Medicine, and
Pathology, University of Edinburgh; and
the S.E. Regional Blood Transfusion
Service, Edinburgh.

1849   1860   1872   1926   1932   1960 / 1962 →

T. Addison   A. Flint   A. Biermer   G. Minot & W. Murphy   W. Castle
M. Schwartz
&
J. Irvine

pariëtaalcellen produceren
- zuur: vertering / ijzer absorptie
- intrinsic factor: vitB12 absorptie

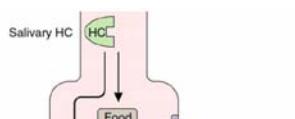
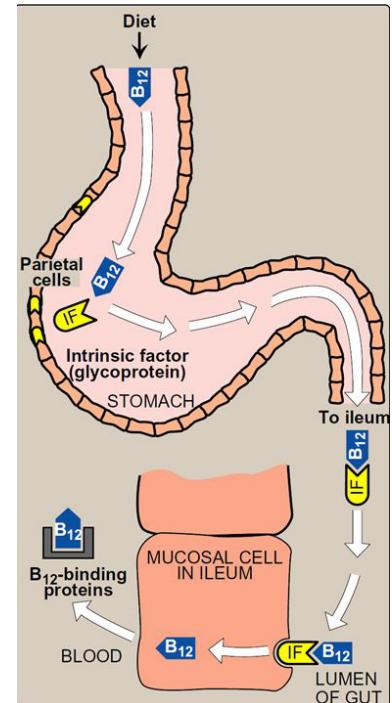
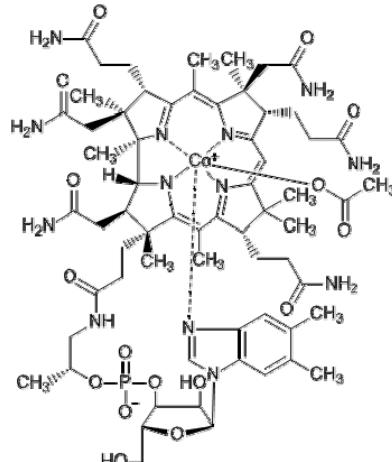
G-cellen produceren
- gastrine: stimuleren maagsap productie pariëtaalcellen
stimuleren histamine productie van ECL cellen

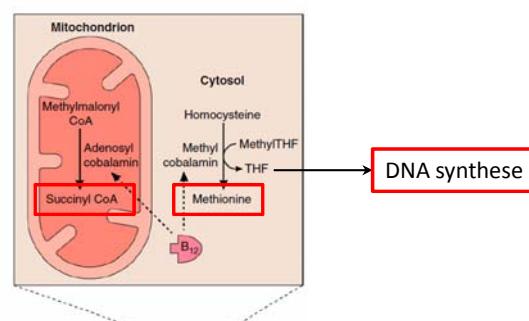
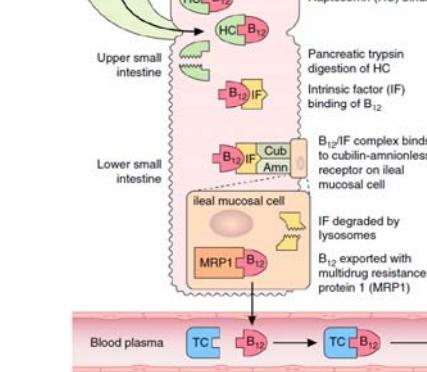
Vitamine B12

Vitamine B12:

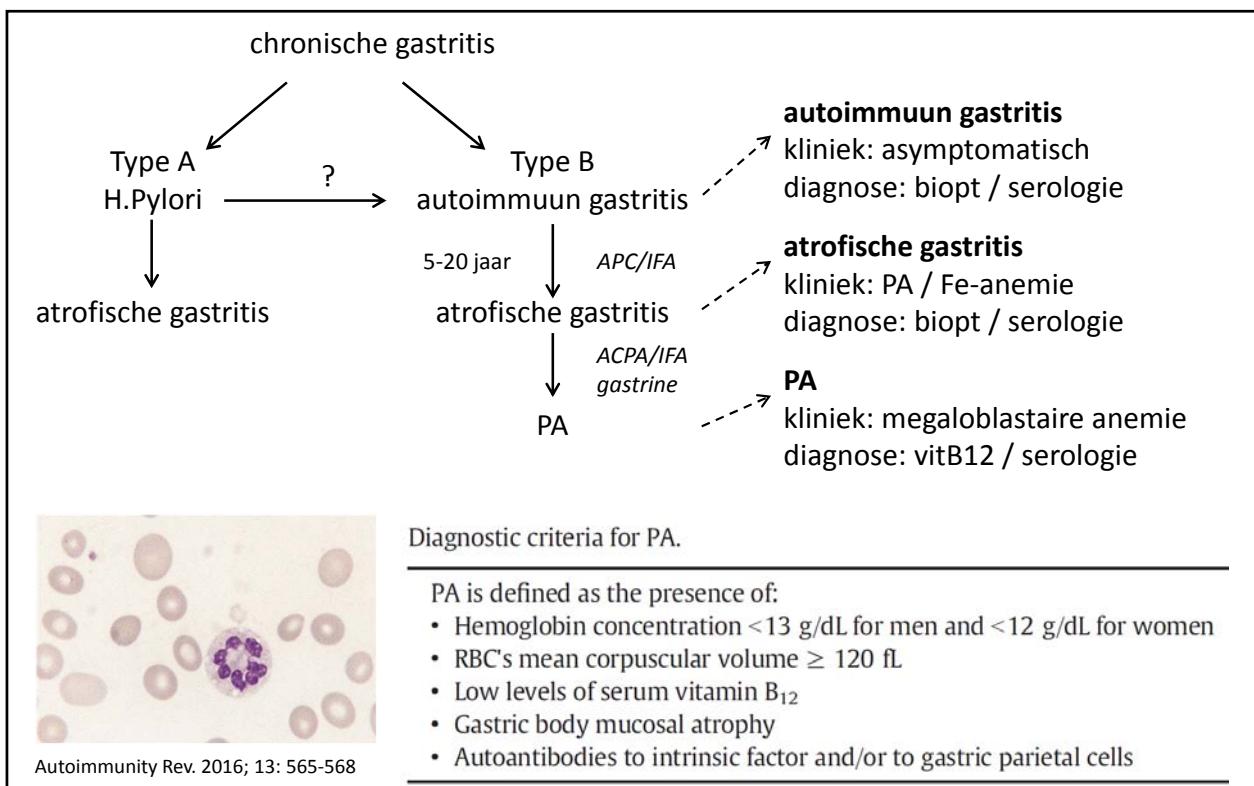
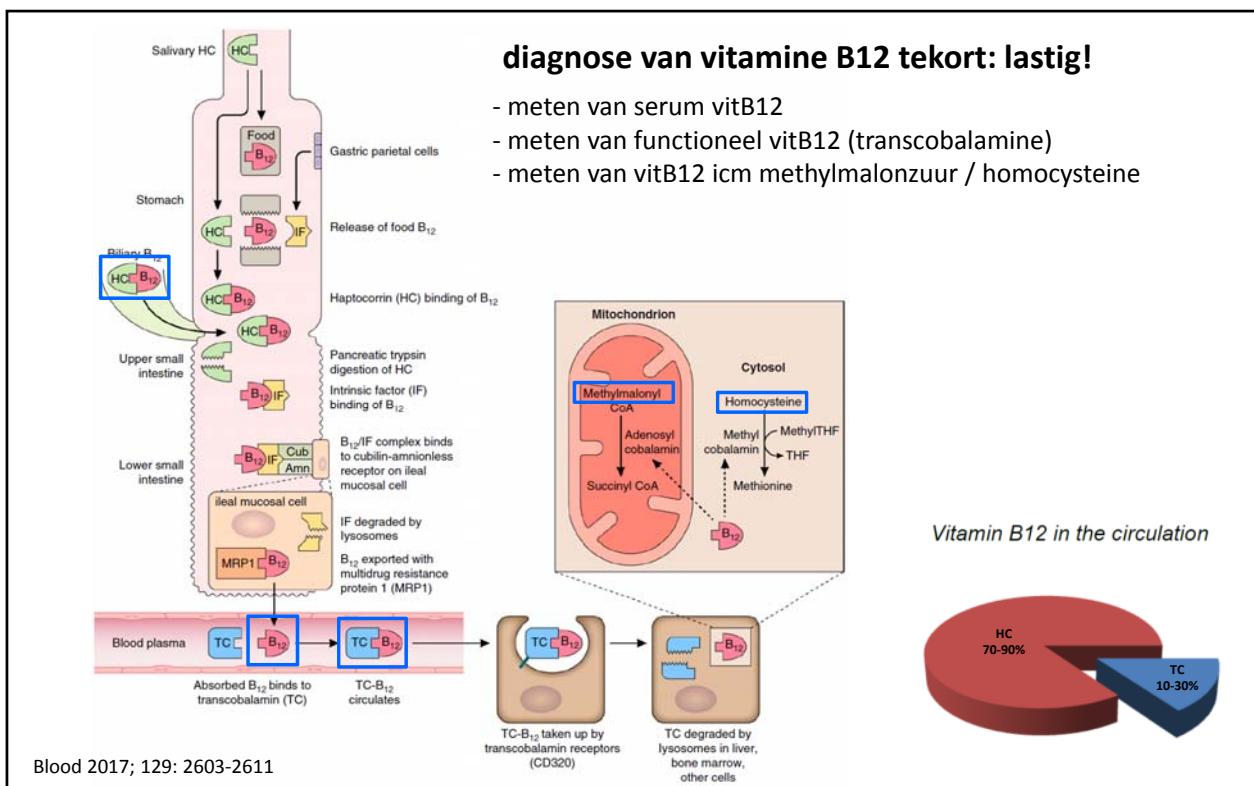
- wateroplosbaar
- vlees en zuivel
- Vit.B12 is essentieel voor:
  - DNA synthese
  - aminozuur metabolisme
  - vetzuurmetabolisme en myeline synthese
- opname van Vit.B12 is afhankelijk van IF
- IF wordt door pariëtaalcellen in de maag geproduceerd

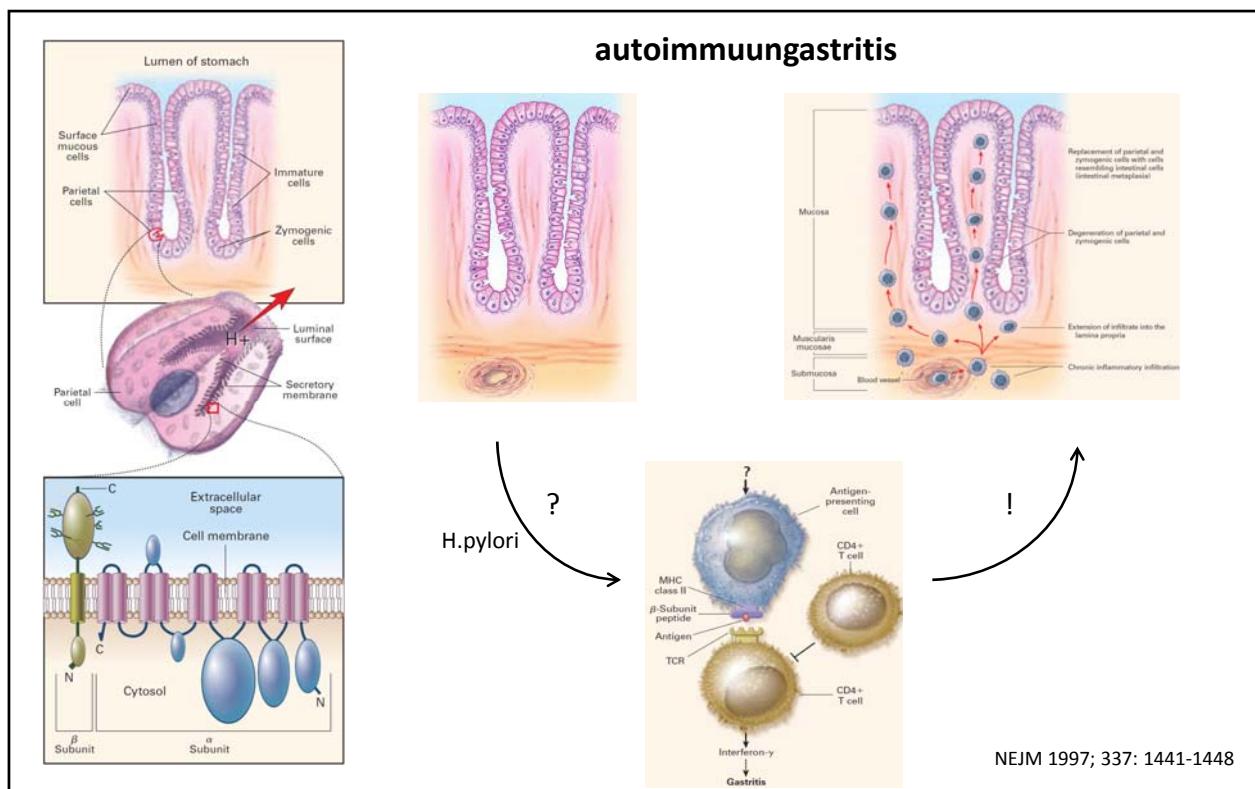

Vitamine B12: opname, transport, celbiologie

Blood 2017; 129: 2603-2611

prevalentie autoimmuun atrofische gastritis / pernicieuze anemie

algemeen:

- veel studies met veel confounding factoren
- prevalentie AIG: 2% - 10%, vnl afhankelijk van leeftijd

autoimmunogastritis / pernicieuze anemie:

- sterke associatie met andere (endocriën)-autoimmuun ziekten
- F ≥ M
- etniciteit: gelijk verdeeld
- diagnose: vaak niet / onvolledig

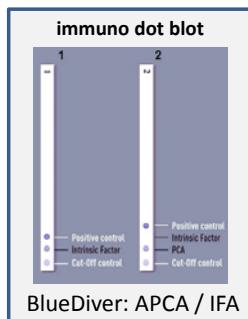
pernicieuze anemie:

- leeftijd >30 jaar en prevalentie toenemend met leeftijd

eind 2017: initiatief van het CMI om APCA / IFA testen te valideren

achtergrond / samenwerking:

- introductie van een ELIA test voor detectie van APCA / IFA door Thermo Fisher
- verzamelen van sera / samenstellen van cohorten:
UMCG / MMC / MUMC / CZH
- firma's die bereid zijn testen te leveren:
Thermo Fisher / Orgentec / Inova / Euroimmun
- laboratoria die testen uitvoeren:
UMCG / MMC / MUMC / CZH / RH-MDC / Euroimmun (Lübeck)

redenen om voor één van deze testen te kiezen

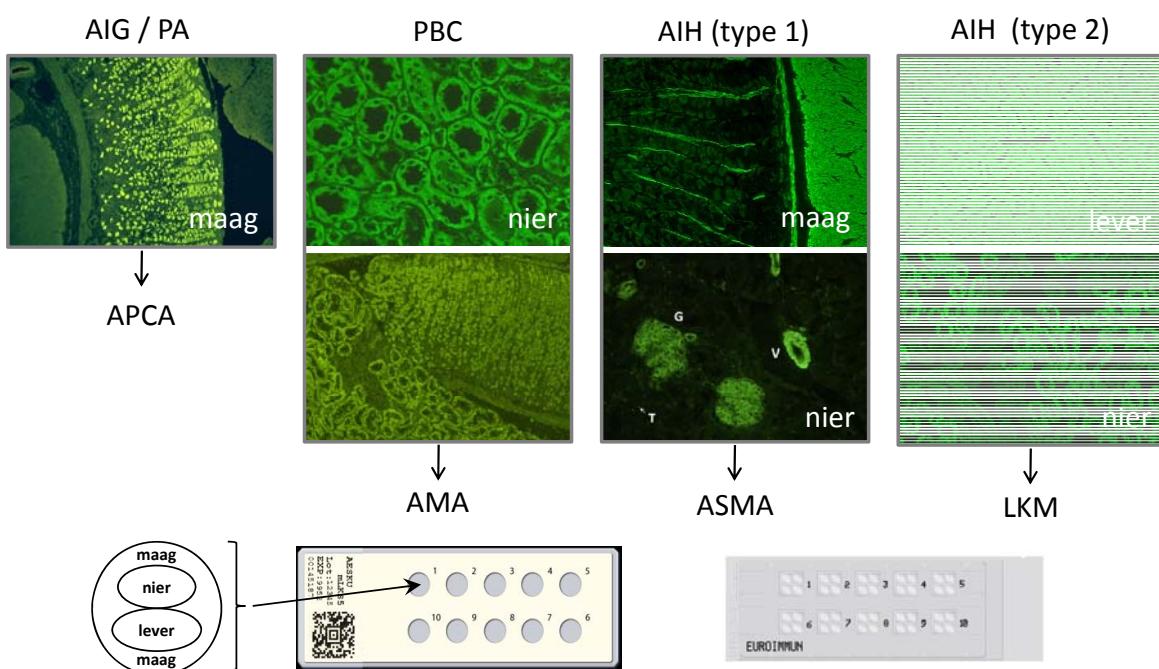
- gevoeligheid en specificiteit ELISA tov indirecte immuun fluorescentie
- combi met andere testen (LKS)
- random acces apparatuur

Parietal cell antibody identified by ELISA is superior to immunofluorescence, rises with age and is associated with intrinsic factor antibody

BAN-HOCK TOH^{1,2}, T KYAW¹, ROBERTA TAYLOR², WENDY POLLOCK², & WOLFGANG SCHLUMBERGER³

Autoimmunity, November 2012; 45(7): 527–532

Indirecte immuun fluorescentie: APCA: lever-nier-maag coupes

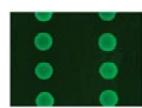

karakteristieken van de APCA testen

Test (n=7)	type	range en units	afkap	antigen
Alegria	microstrip	0 - 100 U/ml	10 U/ml	gezuiverd zwijn H ⁺ /K ⁺ -ATPase
BlueDiver	DIA	0 - 100 AU	10 AU	gezuiverd zwijn H ⁺ /K ⁺ -ATPase
Euroimmun	ELISA	berekende ratio	ratio 1	gezuiverd zwijn H ⁺ /K ⁺ -ATPase
Euroimmun	IIF	1:10 - 1:10.000	pos flu at $\geq 1:10$	biochip: maag (rat / aap)
Phadia	ELIA	0,2 - 193 U/ml	10 U/ml	gezuiverd zwijn H ⁺ /K ⁺ -ATPase
Inova	ELISA	U/ml	25 U/ml	gezuiverd zwijn H ⁺ /K ⁺ -ATPase
Inova	IIF	1:20	pos flu at 1:20	lever-nier-maag (rat)

karakteristieken van de IFA testen

Test (n=6)	type	range en units	afkap	antigen
Alegria	microstrip	0 - 100 U/ml	6 U/ml	recombinant humaan IF
BlueDiver	DIA	0 - 100 AU	10 AU	gezuiverd zwijn IF
Euroimmun	ELISA	berekende ratio	ratio 1	gezuiverd zwijn IF
Euroimmun	IIF	1:10 - 1:10.000	pos flu at $\geq 1:10$	gezuiverd zwijn IF
Phadia	ELIA	0,5 - 480 U/ml	10 U/ml	recombinant humaan IF
Inova	ELISA	U/ml	25 U/ml	recombinant humaan IF

Euroimmun-IIF: coated IF-droplets

cohorten

cohort	aard samples	n	aangeleverd door
1	gezond >65 jaar	25	UMCG
2	infectie (HCV / HIV)	20	UMCG
3	APCA/IFA aanvragen (zonder voorselectie)	50	MUMC
4	APCA positief	50	UMCG / MUMC / MMC / CZH
5	IFA positief	50	MMC / MUMC / CZH
totaal		195	

Interpretatie van “juist”

- geen klinisch gevalideerde sera (definitieve diagnose ontbreekt / onvolledig)
  - validatie “beperkt” zich tot een onderlinge vergelijking van testresultaten
    - 1) pos / neg (vertaling van kwantitatief resultaat naar uitslag pos / neg)
    - 2) testkarakteristieken (vergelijking kwantitatieve resultaten)
- ad 1)
- concordantie / Cohen's kappa obv consensus (hier: >70% overeenkomst in testresultaat)
    - APCA testen: **5 vd 7** testen overeenkomstig resultaat
    - IFA testen: **5 vd 6** testen overeenkomstig resultaat
  - relatieve sensitiviteit / specificiteit obv surrogaat voor klinisch gevalideerd “juist”
    - 100% consensus bij de referentietesten
      - APCA testen: **6 vd 7** testen overeenkomstig resultaat
      - IFA testen: **5 vd 6** testen overeenkomstig resultaat

geïncludeerd aantal samples voor de berekeningen (cohorten 1- 5)

APCA		n	IFA		n
consensus (→ concordantie)		175/195 (90%)	consensus (→ concordantie)		180/195 (92%)
5 vd 7 testresultaten zijn overeenkomstig pos/neg			5 vd 6 testresultaten zijn overeenkomstig pos/neg		
"juist" (→ sens. / spec.)		164/195 (84%)	"juist" (→ sens. / spec.)		180/195 (92%)
6 vd 7 testresultaten zijn overeenkomstig pos / neg			5 vd 6 testresultaten zijn overeenkomstig pos/neg		

- consensus gebruikt voor berekening van concordantie en Cohen's kappa
- "juist" / "onjuist" gebruikt voor berekening van (relatieve) sensitiviteit / specificiteit

concordantie en Cohen's Kappa

- concordantie:
percentage overeenkomst met consensus
- Cohens kappa:
overeenkomst met consensus, gecorrigeerd voor kans

concordantie

Cohen's kappa

		consensus		
		pos	neg	
		1,0		
EI-IIF	pos	78	0	78
EI-IIF	neg	14	83	97
		92	83	175

		consensus		
		pos	neg	
		0,8		
EI-IIF	pos	78	0	78
EI-IIF	neg	14	83	97
		92	83	175

		consensus		
		pos	neg	
		1,0		
Phadia	pos	90	0	90
Phadia	neg	2	83	85
		92	83	175

		consensus		
		pos	neg	
		1,0		
QL	pos	92	0	92
QL	neg	0	83	83
		92	83	175

		consensus		
		pos	neg	
		1,0		
Phadia	pos	40	0	40
Phadia	neg	0	140	140
		40	140	180

		consensus		
		pos	neg	
		1,0		
QL	pos	40	0	40
QL	neg	0	140	140
		40	140	180

		consensus		
		pos	neg	
		1,0		
EI-EUSA	pos	92	2	94
EI-EUSA	neg	0	81	81
		92	83	175

		consensus		
		pos	neg	
		1,0		
Alegria	pos	92	4	96
Alegria	neg	0	79	79
		92	83	175

		consensus		
		pos	neg	
		1,0		
BlueDiver	pos	88	0	88
BlueDiver	neg	4	83	87
		92	83	175

		consensus		
		pos	neg	
		0,9		
Inova-IIIF	pos	81	1	82
Inova-IIIF	neg	7	82	89
		88	83	171

		consensus		
		pos	neg	
		0,6		
EI-IIIF	pos	40	34	74
EI-IIIF	neg	0	106	106
		40	140	180

"juistheid" resultaten APCA testen

NB
referentie testen: 100% concordantie

overall concordantie

concordantie met pos. uitslagen

concordantie met neg. uitslagen

concordantie tot 100% referentie consensus (APCA)			
100,0	100,0	100% ref consensus	
100,0	pos	neg	
Phadia	82	0	82
	0	82	82
	82	82	164

concordantie tot 100% referentie consensus (APCA)			
100,0	100,0	100% ref consensus	
100,0	pos	neg	
QuantaLite	82	0	82
	0	82	82
	82	82	164

concordantie tot 100% referentie consensus (APCA)			
99,4	98,8	100% ref consensus	
100,0	pos	neg	
EI-ELISA	82	1	83
	0	81	81
	82	82	164

relatieve sensitiviteit / specificiteit APCA		
rel. sensitiviteit Phadia	100	
rel. specificiteit Phadia	100	
rel. sensitiviteit QuantaLite	100	
rel. specificiteit QuantaLite	100	
rel. sensitiviteit EI-ELISA	100	
rel. specificiteit EI-ELISA	99	
rel. sensitiviteit Alegria	100	
rel. specificiteit Alegria	96	
rel. sensitiviteit BlueDiver	95	
rel. specificiteit Bluediver	100	
rel. sensitiviteit Inova-IIF	99	
rel. specificiteit Inova-IIF	99	
rel. sensitiviteit EI-IIF	95	
rel. specificiteit EI-IIF	100	

"juistheid" resultaten IFA testen

NB
referentie testen: 100% concordantie

overall concordantie

concordantie met pos. uitslagen

concordantie met neg. uitslagen

concordantie tot 100% referentie consensus (IFA)			
100,0	100,0	100% ref consensus	
100,0	pos	neg	
Phadia	40	0	40
	0	140	140
	40	140	180

concordantie tot 100% referentie consensus (IFA)			
100,0	100,0	100% ref consensus	
100,0	pos	neg	
QuantaLite	40	0	40
	0	140	140
	40	140	180

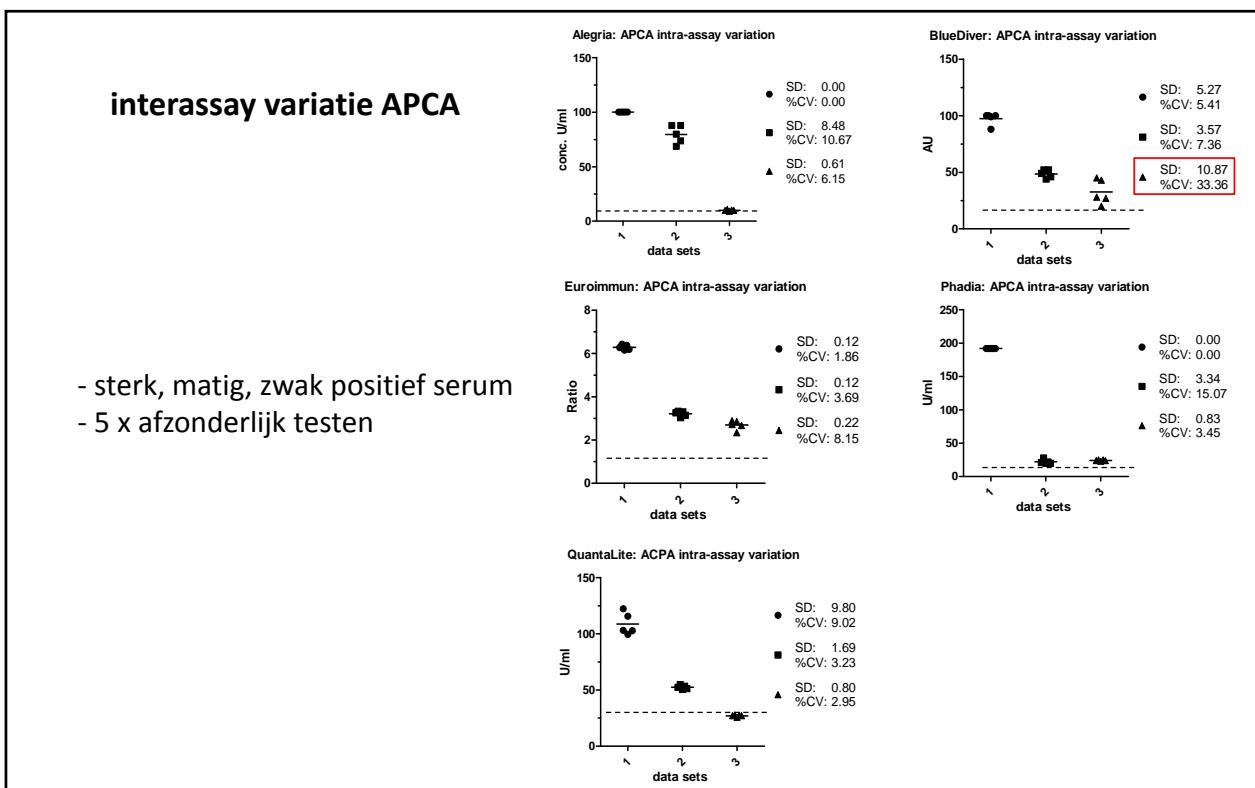
concordantie tot 100% referentie consensus (IFA)			
100,0	100,0	100% ref consensus	
100,0	pos	neg	
EI-ELISA	40	0	40
	0	140	140
	40	140	180

relatieve sensitiviteit / specificiteit IFA		
rel. sensitiviteit Phadia	100	
rel. specificiteit Phadia	100	
rel. sensitiviteit QuantaLite	100	
rel. specificiteit QuantaLite	100	
rel. sensitiviteit EI-ELISA	100	
rel. specificiteit EI-ELISA	100	
rel. sensitiviteit Alegria	98	
rel. specificiteit Alegria	99	
rel. sensitiviteit BlueDiver	85	
rel. specificiteit Bluediver	100	
rel. sensitiviteit EI-IIF	100	
rel. specificiteit EI-IIF	76	

val-id	APCA							IFA							C
	IIF-IN	IIF-EI	ELIA	ELISA (IN)	ELISA (EI)	Alegria	BlueDiver	IIF-EI	ELIA	ELISA (IN)	ELISA (EI)	Alegria	BlueDiver	C	
1.5	neg	neg	2,1	15,4	1,6	12,6	0	NC	pos**	0,8	2,5	0,2	2,3	0	neg
1.6	neg	neg	4,6	38,5	1,9	50,3	15	NC	pos**	0,6	2,1	0,2	2,4	0	neg
1.7	neg***	neg	9,1	53,7	2,5	98,3	0	NC	pos**	0,4	2,6	0,2	2,1	0	neg
1.13	pos	pos	85,0	85,0	5,3	>100	70	pos	pos	1,1	1,9	0,4	2,8	0	neg
1.16	neg	neg	4,5	38,8	2,3	39,2	24	NC	pos	0,5	3,0	0,1	2,4	0	neg
1.25	pos	neg	7,7	39,3	2,7	64,7	38	pos	pos**	0	1,6	0,5	1,2	0	neg
3.8	pos**	neg	5,3	32,6	2,3	41,5	11	pos	pos**	0	1,6	0,3	1,5	0	neg
3.24	neg	neg	16	63,9	3,7	>100,0	23	pos	pos	0	0,3	0,8	1,5	0	neg
3.26	neg	neg	4,2	32,1	2,3	46,7	13	NC	pos	0	1,5	0,3	2,2	0	neg
3.32	neg	neg	9,9	41,2	3,8	69,1	32	NC	pos**	0	0,8	0,2	1,5	0	neg
3.45	pos**	neg	5,3	31,3	2,3	68,8	35	pos	pos	0,6	0,5	0,4	1,3	0	neg
3.48	pos	pos	25	55,9	3,4	76,3	48	pos	pos	4,8	9,4	0,5	3,6	0	neg
4.4	pos	pos	90	72,5	5,4	>100	97	pos	pos**	0	2,8	0,3	1,4	0	neg
4.6	pos	pos	48	69,5	4,3	>100	66	pos	pos	6,9	16,1	1,0	5,4	0	neg
4.7	pos	pos	46	62,4	4,4	68,9	64	pos	pos	4,2	14,1	0,6	3,6	0	neg
4.20	NTB	neg	3,2	22,6	1,8	27,6	9	NC	pos**	1,1	6,4	0,3	2,5	0	neg
4.21	pos	pos	29	36,3	3,2	25,4	16	pos	pos	1,3	1,7	0,5	2	0	neg
4.22	NTB	neg	5,7	33,6	2,1	60,8	12	NC	pos**	1	2,1	0,3	3,2	0	neg
4.26	pos	pos	42	53,2	4,4	77,8	29	pos	pos**	0,8	0,7	0,3	2,1	0	neg
4.28	NTB	pos ¹	19	61,1	3,9	>100	54	pos	pos**	0	0,7	0,4	1,4	0	neg
4.29	neg	neg	9,8	45,6	3,2	>100	52	NC	pos	0	0,8	0,5	1	9	neg
4.30	neg	neg	7,9	35,0	2,9	>100	40	NC	pos	0	1,0	0,5	1,6	0	neg
4.33	pos	pos	180	107,3	6,6	>100	99	pos	pos	4,4	7,8	0,4	2,1	0	neg
4.35	NTB	neg	7,8	43,0	2,9	87,2	39	NC	pos**	0	0,8	0,4	1,5	0	neg
4.36	neg	neg	12	36,4	2,9	58,6	28	pos	pos	0	0,4	0,3	2,4	0	neg
4.40	pos	pos	72	76,5	5,8	>100	80	pos	pos**	<0,5	0,5	0,2	1,6	0	neg
4.42	pos	pos	44	64,4	4,2	96,5	54	pos	pos	2,6	8,4	0,4	2,9	0	neg
5.2	neg	neg	2,4	19,1	1,5	23,7	7	NC	pos**	1	0,7	0,2	3,1	0	neg
5.5	pos	pos	>192	99,1	7,0	>100	100	pos	pos	5,3	4,8	0,6	4,2	0	neg
5.13	NTB	neg	13	58,2	4,1	>100	51	pos	pos	0,8	2,5	0,6	2,7	0	neg
5.19	neg***	neg	14	58,0	4,2	>100	63	pos	pos**	0,8	3,3	0,4	2	7	neg
5.31	pos	pos	19	50,2	3,9	32,3	18	pos	pos	7,1	1,1	0,3	5,8	0	neg
5.36	pos	pos	>192	112,2	7,1	>100	100	pos	pos	0,5	1,2	0,9	1,8	0	neg
5.39	pos	pos	40	65,4	4,8	95,4	39	pos	pos	2,4	10,8	0,5	2,8	0	neg

EI-IIF-test

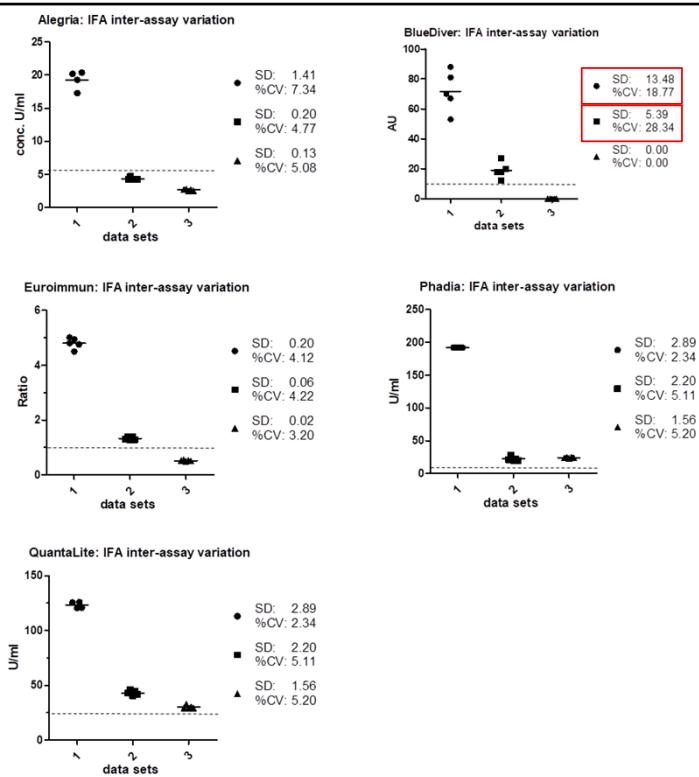
- juist positief
- vals positief
- juist negatief
- vals negatief

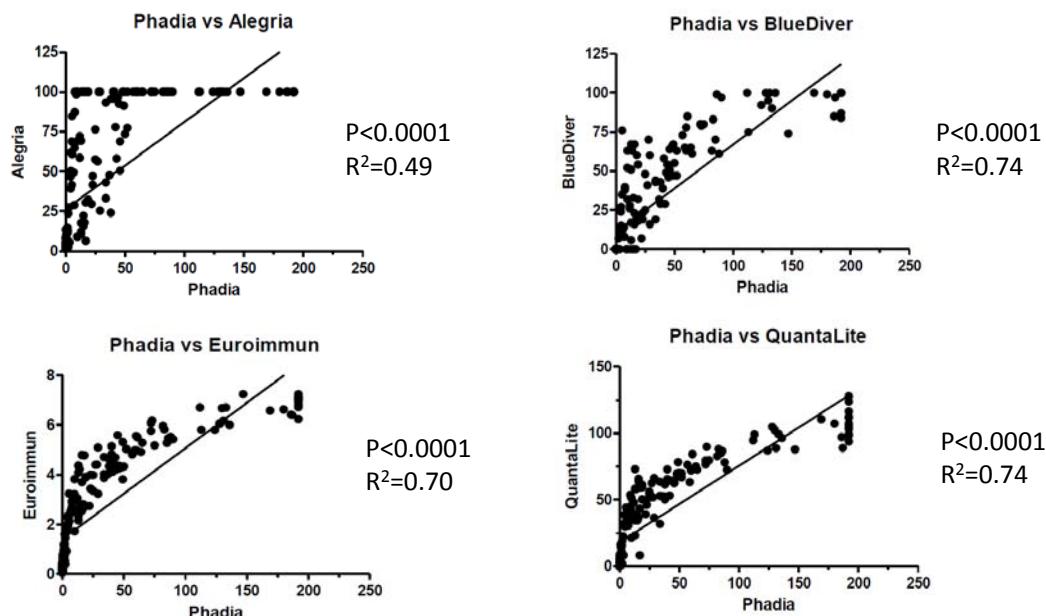
- sterk, matig, zwak positief serum
- 5 x afzonderlijk testen

interassay variatie IFA

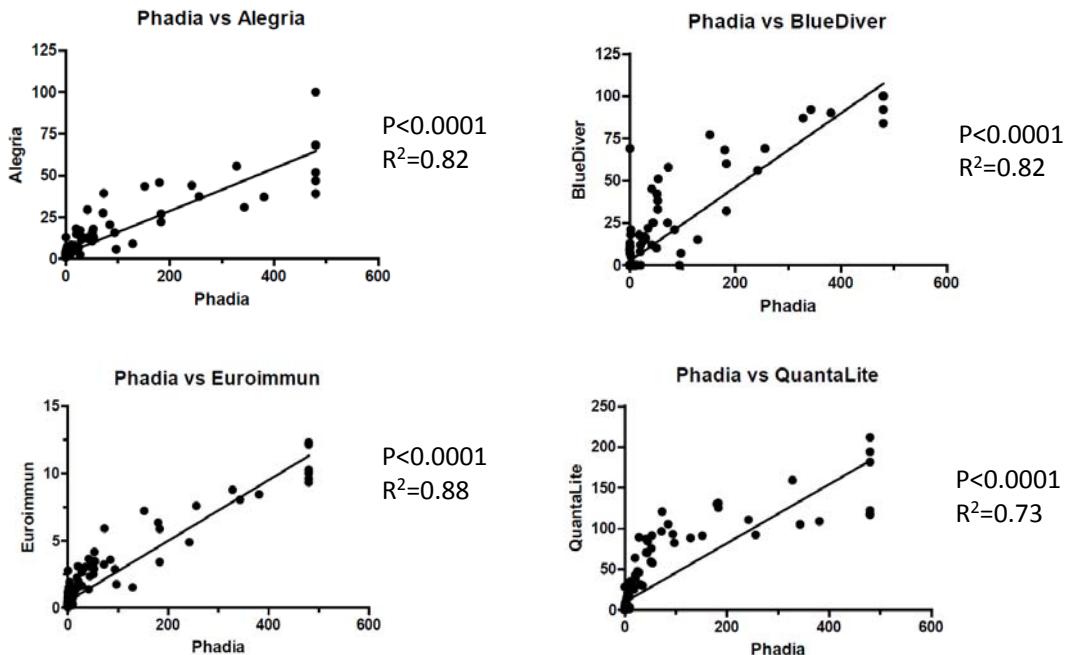
- sterk, matig, zwak positief serum
- 5 x afzonderlijk testen

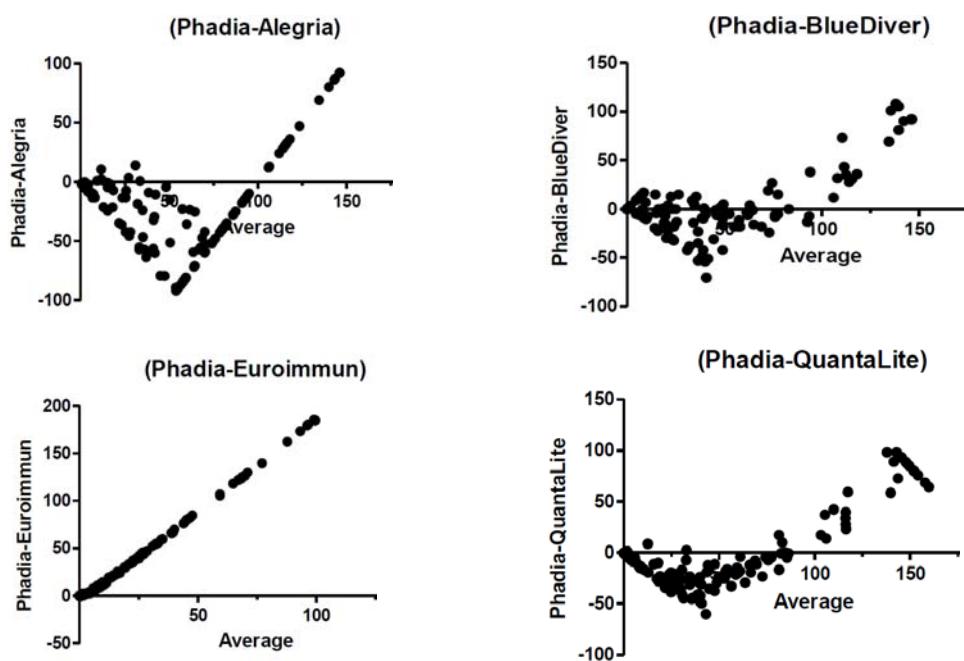
correlatie analyse APCA: Phadia vs referentie testen

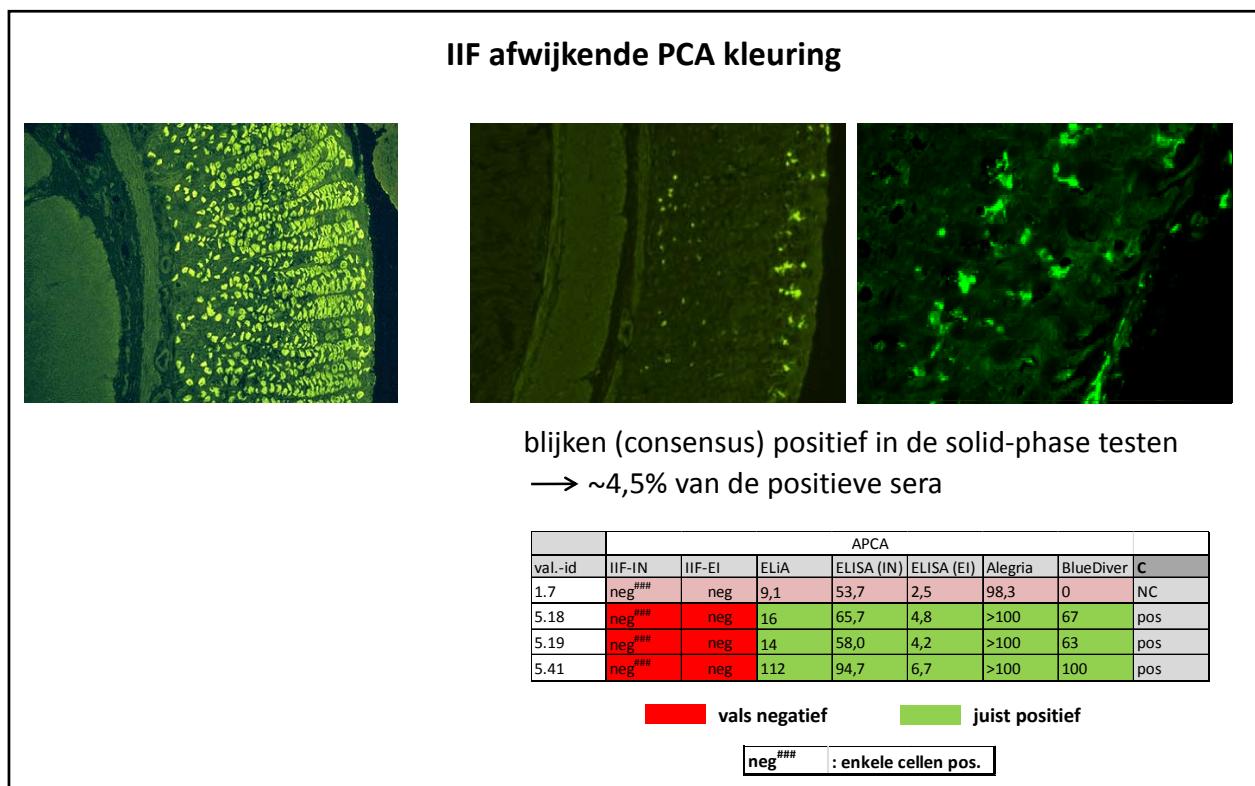
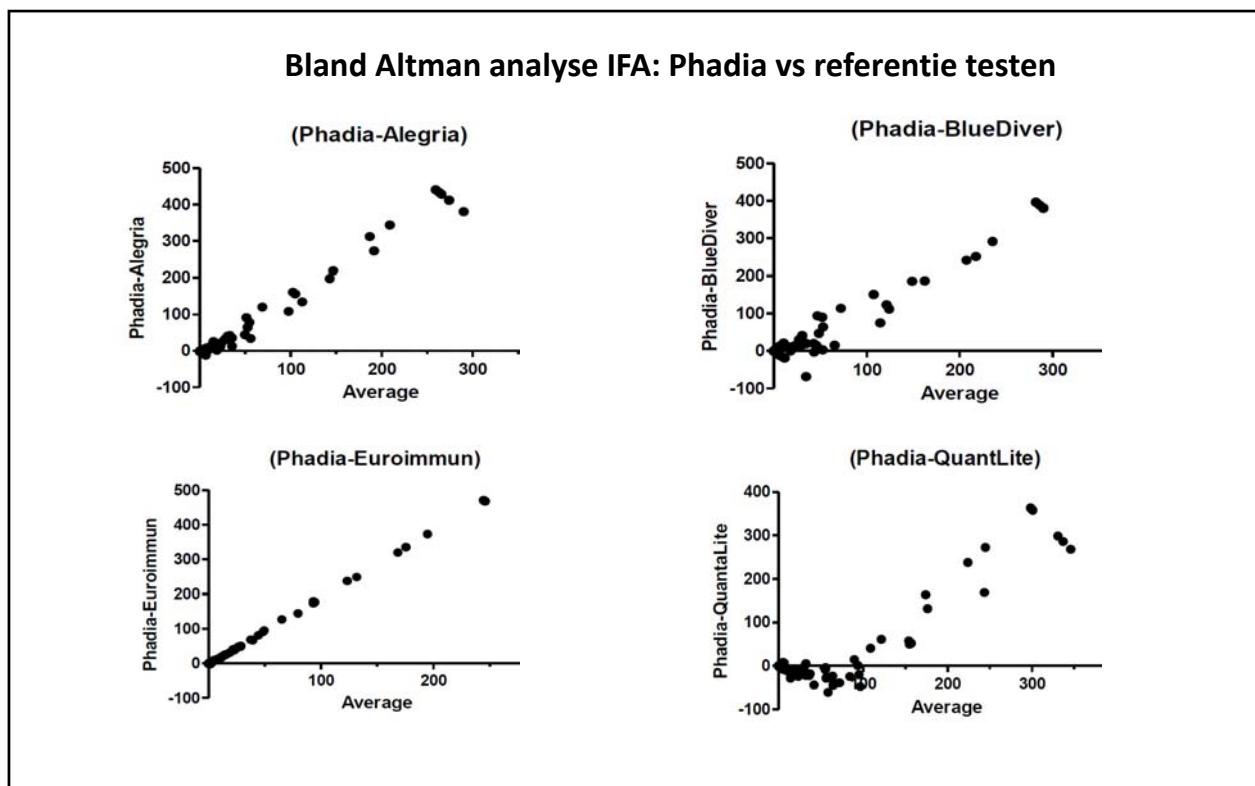

correlatie analyse IFA: Phadia vs referentie testen

Bland Altman analyse APCA: Phadia vs referentie testen

Conclusies (1)

- serum selectie niet obv klinische diagnose
- selectie van positieve sera obv een beperkt aantal testen
- primaire beoordeling op juistheid van het kwalitatieve (pos/neg) resultaat

Conclusies (2)

Algemeen: geen interferentie & lineariteit is uitstekend

APCA testen:

- uitstekende concordantie (Cohen's kappa) met consensus
- uitstekende relatieve sensitiviteit / specificiteit
- goede overeenkomst Alegria / BlueDiver / EI-ELISA / Inova-ELISA / IIF
  - IIF testen zijn iets minder sensitief (Inova-IIF: NTB / EI-IIF: fout-neg.)
  - Phadia afwijkende testkarakteristiek

IFA testen:

- uitstekende concordantie (Cohen's kappa) met consensus (behalve Euroimmun-IIF)
- uitstekende relatieve sensitiviteit / specificiteit (behalve BlueDiver en Euroimmun-IIF)
- goede overeenkomst Alegria / EI-ELISA / Inova-ELISA / Phadia
- Euroimmun IIF / BlueDiver testen afwijkend

acknowledgements

Meander MC

Carin Koelman
Hermien van der Meer

Reinier Haga-MDC

Liesbeth Bakker
Tamara Cieremans

Maastricht UMC

Jan Damoiseaux
Kathleen Mallet

Euroimmun Lübeck

Christina Seebode
Kai Fechner

Catharina Ziekenhuis

Eindhoven

Joyce Curver
Petra Custers

UMC Groningen

Bart-Jan Kroesen
Caroline Roozendaal
Jetske Anema